

М. Ю. Горідько

*студентка Факультету транспорту, менеджменту і логістики,
Національний авіаційний університет*

Ю. В. Шевченко

*к.е.н., доцент кафедри організації авіаційних перевезень,
Національний авіаційний університет*

Р. В. Горідько

*старший викладач кафедри вищої математики,
Національний авіаційний університет*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ТА ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Поряд з іншими галузями економіки, повітряний рух вразливий до зовнішніх факторів, таких як: нафтові кризи, стихійні лиха, збройні конфлікти, терористичні атаки, економічний спад та спалахи хвороб. Здається, ці зовнішні впливи мають більш серйозний і швидший вплив на кількість повітряних перевезень, оскільки раптове збільшення відміни рейсів, посадки літаків, заборон на перевезення та перекриття кордонів швидко відчувається при менших коефіцієнтах навантаження для авіакомпаній, тоді як аеропорти втрачають неповітряні доходи. Covid-19 вдарив по авіаційній промисловості. За січень – жовтень 2020 року обсяги пасажирських перевезень українських авіакомпаній зменшилися порівняно з відповідним періодом минулого року на 64,2% та склали 4271,8 тис. чол., у т.ч. міжнародні – на 65% та склали 3835,3 тис. чол. [1].

Криза Covid-19 швидко поширилася у всьому світі. Різні міжнародні галузеві організації намагалися скласти прогнози його впливу. Міжнародна рада аеропортів (ACI) прогнозувала, що Covid-19 зможе знищити дві п'яті пасажирських перевезень і половину доходів аеропорту в 2020 році [2]. Майже двом сотням аеропортів у Європі загрожує неплатоспроможність у найближчі місяці, оскільки коронавірусна криза продовжує завдавати збитків галузі [3].

Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO) підрахувала, що протягом першої половини 2020 року, порівняно з їх початковим прогнозом, відбулося загальне скорочення від 47% до 58% місць, пропонувані авіакомпаніями, від 503 до 607 мільйонів пасажирів, і втрата валових операційних доходів авіакомпаній на 112-135 млрд. дол. США [4]. Міжнародна асоціація повітряного транспорту (IATA) прогнозує дуже повільне зростання на першу половину 2021 року, що виражається в загальному скороченні на 48% з точки зору доходу-пасажирських кілометрів (RPK) та 55% доходів пасажирів на 2020 рік.

COVID-10 дуже сильно вплинув і на туристичний бізнес в Україні. Ділові поїздки, зазвичай, є необхідністю, тоді як подорожі на дозвіллі, можуть включати ризики для здоров'я в умовах пандемії. Туризм та готельний бізнес – сектори, які найбільше постраждали через карантин.

На зниження попиту на авіаперевезення вплинули проблеми зі страхом та здоров'ям, нижчим рівнем наявного доходу, відсутністю довіри споживачів при поновленні рейсів та інше. Таким чином, стан авіаційної галузі буде формуватися через політичні судження щодо вироблення національної та міжнародної економічної політики. У зв'язку з цим, авіакомпаніям необхідно стимулювати попит на перевезення.

Серед факторів збільшення завантаженості літаків, деякі авіакомпанії пропонують впровадження обов'язкового медичного огляду в аеропортах, перевірку температури або швидкі тести на антитіла для Covid-19. Але цей контроль вимагатиме капітальних витрат, людських ресурсів та простору терміналів, тому це може перетворитися на нові аеропортові збори.

Великі аеропорти, що мають хаб, можуть зміцнити своє лідерство, залучаючи нові авіакомпанії, що забезпечать обсяги перевезень, а також забезпечать більш конкурентоспроможний ринок.

Такий розвиток сьогодення вимагає змін у авіаційній промисловості та інших суміжних галузях, таким як туризм. Необхідно детально проаналізувати зміни в авіаперевезеннях: деталі про авіакомпанії, літаки та маршрути. Також

необхідно детально вивчити поведінку потенційних пасажирів щодо інформаційної обізнаності.

Саме тому необхідна реструктуризація повітряних перевезень, що обов'язково повинно призвести до сталого економічного розвитку авіаційної галузі.

Список використаних джерел:

1. Оперативна інформація. Державна авіаційна служба України. URL: <https://avia.gov.ua/pro-nas/statistika/operativna-informatsiya/>

2. ACI 2020 COVID-19: Transition to Open Customer FAQ / ACI. Universal Payments. URL: <https://www.aciworldwide.com/-/media/files/other/aci-covid-19-transition-to-open-faqs.pdf>

3. Майже 200 аеропортів в Європі під загрозою закриття через COVID-19. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/10/27/666676/>

4. Авіакомпанії світу через коронавірус зазнають збитків на 84 млрд дол. URL: <https://ua.112.ua/svit/aviakompanii-svitu-cherez-koronavirus-ponesut-zbytku-na-84-mlrd-dolariv-539906.html>